

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 24. september 2012 i sag nr. BS 6A-344/2012:

H

mod

M

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag, der er modtaget i skifteretten den 2. april 2012, vedrører spørgsmålet om, hvorvidt sagsøgeren, H, i forbindelse med separation fra sagsøgte, M, har krav på rimelighedskompensation, jf. retsvirkningslovens § 16 e.

H's påstand er, at M dømmes til at betale hende 144.465,55 kr, subsidært et mindre beløb efter retens skøn, med procesrente fra sagens anlæg.

M's påstand er frifindelse.

H er meddelt fri proces.

Oplysningerne i sagen

Parterne indgik ægteskab i februar 1995 og blev separeret den 25. august 2010.

I forbindelse med separationen indgik parterne en bodelingsoverenskomst, hvor det blev aftalt, at spørgsmålet om deling af pensioner kunne indbringes for domstolene.

Ved bodelingen blev H's bodel opgjort til 403.400,08 kr., mens M's bodel blev opgjort til 1.998.314,48 kr. Hver parts boslod udgjorde 1.200.857,28 kr.

H modtog ved bodelingen ejendommen Strøget 8E, hvor hun drev frisørsalon, fra M's bodel til en værdi opgjort til 531.004,00 kr. Herudover betalte M efter fradrag for udlæg og gæld et kontantbeløb på 176.826,50 kr. til H.

Parternes pensioner blev opgjort således:

H		
Ratepension		
Kapitalpension	bank	30.000,00 kr.
	bank	- 6.544,38 kr.
I alt		<u>24.455,62 kr.</u>

M		
Kapitalpension	bank	35.285,00 kr.
Ratepension	bank	375.513,00 kr.
Ratepension	bank	104.325,00 kr.
Kapitalfond i København Fur		<u>264.508,74 kr.</u>
I alt		<u>779.631,74 kr.</u>

Det er ikke under sagen oplyst, hvad pensionsværdierne udgør på pensioneringstidpunkterne.

H har forklaret, at hun er 44 år. Hun har en merko- *Konkurs* nemuddannelse. Endvidere er hun udlært som frisør i 2006. Parterne mødte hinanden i 1987 og flyttede sammen 3 måneder senere. Hun rykkede ind i **M's** lejeboelig på en minkfarm. De delte udgifterne ligeligt.

Hun har været ansat som ufaglært som syerske, på lager og hos posten. Under disse ansættelser indsatte arbejdsgiveren ikke et beløb ind på en pensionsordning. Det skyldtes, at hun ikke var medlem af en fagforening og derfor ikke kunne blive omfattet af overenskomsten. Hun har haft arbejde under hele samlevet og ægteskabet med **M**. I 1991 købte **M** en minkfarm. Hun gik til hånd og hjælp til på minkfarmen.

Hun indbetaler i dag på en pensionsordning. De 30.000 kr., som hun har på en ratepension, er indsat i 2010 af hende selv. Beløbet stammer fra hendes frisørsalon.

Det er korrekt, at **M** i 2001 og nogle år frem har indbetalt 3.000 kr. årligt på en kapitalpensionskonto tilhørende hende. Indbetalingerne gik imidlertid ikke til en pensionsopsparing, men til en forsikringsdækning i bank. Hun har ikke selv indbetalt på kontoen. Der bliver dog fortsat hvert år trukket et beløb til forsikringsordningen. Det er derfor, at kontoen i dag er i negativ. Det kan godt passe, at hun har fået 30.000 kr. af **M** mens de var gift, til forsikringsordningen. Det var for at dække underskuddet på kontoen.

I en periode på godt et år boede de hver for sig. Hun havde børnene boende. De havde ikke fælles økonomi i den periode, de var fra hinanden.

Der har ingen forskel været i det økonomiske samvær mellem dem under samlivet og ægteskabet. De startede begge fra nul.

M begyndte at blive syg i 30-årsalderen. **M** havde det skidt, men var i stand til at passe minkfarmen. **M** fik dagligt medicin, men kunne ikke undgå, at sygdommen brød ud i perioder. Det var i disse perioder, **M** havde det skidt.

I 2008 ophørte **M** med at drive minkfarmen, da han ville prøve noget andet. Hun ville tilsvarende gerne starte på noget nyt. Hun overtog en frisørsalon i Ikast. De købte hus på H. C. Andersens Vej. Det følgende år brugte **M** på at modernisere huset.

Hun har en ansat i frisørsalonen. Hun indbetaler på en pensionsordning til den ansatte som led i overenskomsten. Den ansatte, der i dag er 37 år, har arbejdet i 20 år som frisør, heraf 4 år som elev, og har i den periode to gange været på barselsorlov. Den ansatte har under hele sin ansættelse som en del af overenskomsten fået indbetalt et beløb på en pensionsordning. Pensionskapitalen udgør i dag ca. 294.000 kr.

Hun har selv indsat 30.000 kr. på en pensionsordning, og hun forventer fortsat at ville indsætte 30.000 kr. på ordningen hvert år. Hun er sund og rask.

Hun tror, at det pensionsbeløb, som har været opsparet hos Pension Danmark, stammer fra dengang, hun var ansat hos postvæsenet. Indbetalingen er sket under ægteskabet.

M har forklaret, at han er 43 år. Han er uddannet inden for mink. Parterne har samlevet siden 1987. De blev gift i 1995 og separeret i 2010. De har både under samlivet og ægteskabet haft et økonomisk fælleskab. De var dog i en knap 2-årig periode fra 1992 til 1994 fra hinanden, hvor de ikke havde fælles økonomi. Han havde dengang købt **H** ud af ejendommen.

Han har i over 10 år lidt af colitis ulcerosa, der er en mave-/tarmsygdom. Sygdommen er i perioder i udbrud med diarre og blodige afføringer. Det er meget smertefuldt. Når udbruddet kommer, varer det ca. en måned. Det kan komme i udbrud igen efter 2 måneder, men der kan også gå 2 år. Det har været i udbrud 3 gange i år. Sidste år skete det 3 - 4 gange. Når sygdommen er i udbrud, kan han ikke passe sit arbejde fuldt ud. For lidt over ½ år siden fik han konstateret en ny sygdom, som i første omgang blev diagnosticeret som Syndroma X. Han har problemer med kranspulsåren. Han fik medicin herfor, men begyndte at få besvimelsesanfald. Han besvimer 1 - 2 gange om ugen. Han er meget træt efter besvimelserne. Han er i dag kun i stand til at arbejde 2 timer, inden han bliver træt. Han er i udredning for sygdommen på såvel Skejby, Silkeborg som Herning sygehus. Han har endnu ingen diagno-

se på sygdommen.

Siden han sluttede i skolen, har han arbejdet med mink. I 1984 startede han i det små med at have egne mink, hvor han lejede sig ind. I 1991 fik han sin egen minkfarm. Han solgte minkfarmen i december 2007 dels på grund af hans sygdom, da det var svært at få en afløser til at passe minkfarmen, når han var ramt, dels fordi **H** ville prøve noget nyt.

I 2008 købte den ejendom på H.C. Andersens Vej. Han havde ikke et arbejde, og det følgende år brugte han på at modernisere ejendommen. Herefter købte han en ejendom mere, som han moderniserede med henblik på udlejning. Han købte herefter endnu en ejendom, som han tilsvarende moderniserede og udlejede. Han har således, siden han solgte minkfarmen, levet af at købe ejendomme og udleje dem efter modernisering. Herudover har han lavet tømrerarbejde for andre. Han er dog nu sygemeldt og ikke i stand til at ordne ejendommene. Han har derfor ansat en tømrer til det.

Siden 1984 og frem til 2008 er der indbetalt et beløb på en kapitalfond i København Fur. Størrelsen af indbetalingerne har været varierende, da det afhæng af, hvor mange skind, han fik solgt. Han startede i 1984 med 3 avlstæver og fik løbende flere. I 1991, da han købte minkfarmen, havde han 200 avlstæver. Fra 1995/1996 og frem til han solgte minkfarmen havde han fra 500 og op til 1000 avlstæver. Han udvidede minkfarmen i 2001 og havde da 1000 avlstæver. Den største del af indbetalingerne på pensionsordningen i København Fur er derfor sket efter 1995.

Udover indbetalingerne til København Fur indbetalte han løbende, mens han havde minkfarmen, på private pensionsordninger. Han indbetalte, når der var gode tider. Der blev ikke indbetalt på ordningerne i de perioder, hvor **H** var på barsel, da han først og fremmest sørgede for sin familie. Han har ikke indbetalt på pensionsordningerne, siden han solgte minkfarmen. Han har ikke haft økonomisk mulighed herfor.

Han ved ikke, om han som følge af sin sygdom ender på førtidspension. Hans læge har oplyst, at han skal have en diagnose, inden dette overvejes. Han har solgt sin første udlejningsejendom og har sat den næste til salg, da han ikke er i stand til at passe dem.

Parternes synspunkter

Parterne har gjort de synspunkter gældende, som er anført i deres påstandsdokumenter.

H

har i sit påstandsdokument anført:

"at samlivet har været langvarigt, ca. 23 år,

- at sagsøger ikke har nogen arbejdsgiverbestemte pensioner eller pensionsordninger,
- at sagsøger kun har beskedne frivillige pensionsopsparinger på maksimalt 30.000 kr.,
- at der har været formuefællesskab under ægteskabet,
- at sagsøgtes samlede pensionsopsparing udgør 779.631,74 kr.,
- at sagsøgte har foretaget hele sin pensionsopsparing under samlivet,
- at forskellen på parternes pensionsmæssige forhold er meget stor og mindst på 749.631,74 kr.,
- at forskellen på parternes pensionsmæssige forhold er meget urimelig for sagsøger,
- at sagsøger ikke har fået nogen særlig gunstig boslodsbetaling fra sagsøgte ved skilsmissen, men alene sit boslods krav,
- at sagsøgtes længe kendte diagnose Colitis Ulcerosa ikke har hindret oparbejdelsen af hans minkfarm og hans tømrervirksomhed,
- at sagsøgtes problemerne med kranspulsårer endnu ikke er udredte, hvorfor disse ikke kan lægges til grund for en vurdering af sagsøgtes arbejdsevne,
- at sagsøger henset til varigheden af samlivet og sin pensionsmæssige stilling er berettiget til et kompensationsbeløb med den maksimale kompensationsprocent på 25 %, og
- at sagsøgte derfor er pligtig at betale sagsøger et kompensationsbeløb svarende til påstandsbeløbet på 144.465,55 kr., jf. retsvirkningslovens § 16 e."

M

har i sit påstandsdokument anført:

- "at parterne har været gift i 15 år,
- at forudgående samliv ikke er relevant for bedømmelsen af kompensationskrav i henhold til retsvirkningslovens § 16 e,
- at sagsøger i forbindelse med skiftet har modtaget en betydelig boslod fra sagsøgte,
- at sagsøgtes helbredsforhold og fremtidig arbejdsevne er dårlig pga. sygdom,

- at sagsøgte måtte opgive sin minkfarm pga. sygdom,
- at sagsøgte efter salget af minkfarmen ikke har indbetalt til pension,
- at sagsøgtes muligheder for at spare yderligere op til pension er begrænset af sagsøgtes helbredsforhold,
- at sagsøger har mange år tilbage på arbejdsmarkedet, hvor hun har mulighed for at spare op til sin pension,
- at sagsøger ikke er urimeligt stillet i pensionsmæssig henseende, og
- at sagsøger således ikke skal kompenseres jf. retsvirkningslovens § 16 e.

Hvis retten når frem til, at der skal betales en kompensation i henhold til retsvirkningslovens § 16 e, gøres det til støtte for den nedlagte påstand gældende:

- at retsvirkningslovens § 16 e er en skønsmæssig bestemmelse,
- at kompensationsbeløbet maksimalt kan udgøre 25 % af forskellen mellem parternes pensionsopsparinger under ægteskabet,
- at der i nærværende sag er konkrete omstændigheder der gør, at sagsøger ikke skal kompenseres maksimalt, herunder at sagsøger i forbindelse med skiftet har modtaget en betydelig boslod fra sagsøgte på ca. kr. 800.000,00, ligesom sagsøgtes helbredsforhold og fremtidig arbejds-
evne mv. taler for, at kompensationen skal reduceres i forhold til det maksimale."

Skifterettens begrundelse og afgørelse

Skifteretten må efter forklaringerne lægge til grund, at parternes samliv var afbrudt i en flerårig periode forud for ægteskabets indgåelse, hvor der ikke var et økonomisk fælleskab, og at parterne i forbindelse med bruddet foretog en deling af deres fælles økonomiske aktiviteter. Skifteretten finder derfor, at der ikke skal tages hensyn til det forudgående samliv ved bedømmelsen af, om **H** har krav på en rimelighedskompensation.

Skifteretten må videre lægge til grund, at **H** i forbindelse med fællesboskiftet har udtaget en boslod på ca. 1,2 mio. kr., hvoraf de ca. 800.000 kr. stammer fra **M's** del.

Langt hovedparten af **M's** pensionsopsparing er foretaget, da han drev en minkfarm. Indbetalingerne til opsparingen er ikke sket regelmæssigt, men har beroet på omsætningen i minkvirksomheden

samt familiens samlede økonomi. Han har ikke efter salget af minkfarmen, der til dels skyldtes hans helbredsmæssige forhold, foretaget indbetalinger på pensionsordningerne. Hans helbredsforhold er nu yderligere forværret, og han er som følge heraf sygemeldt og er påbegyndt en afvikling af den mindre udlejningsvirksomhed, han drev ved ægteskabets ophør. Hans arbejdsevne er endnu ikke afklaret, og det henstår som usikkert, om han som følge af sine helbredsmæssige forhold fremover vil være i stand til at foretage indbetalinger på sin pensionsordning.

H har i 2010 indbetalt 30.000 kr. på en pensionsordning, og hun forventer fremover hvert år at indbetale et tilsvarende beløb på ordningen. Hun har ingen helbredsmæssige problemer.

Under hensyn til disse forhold og til parternes alder finder skifteretten efter et samlet skøn, at **H** ikke er stillet så urimeligt i pensionsmæssig henseende i forhold til **M**, at hun i forbindelse med skiftet har krav på et kompensationsbeløb fra **M** i henhold til retsvirkningslovens § 16 e.

Som følge heraf frifindes **M**.

Efter sagens værdi, karakter og udfald skal statskassen betale sagsomkostninger til **M** på 25.000 kr. inkl. moms, der i det hele udgør dækning af omkostninger til advokatbistand.

Thi kendes for ret:

M frifindes.

Inden 14 dage skal statskassen i sagsomkostninger betale til **M** 25.000 kr.

Frank Mørch

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Herning, den 24. september 2012.

Carla Henningsen, Overassistent